

Bidrag til §20 spørgsmål vedr. ulve og mennesker

Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 8. april 2013

Aksel Bo Madsen

Institut for Bioscience

Rekvirent:
Naturstyrelsen
Antal sider: 3

Kvalitetssikring, centret:
Jesper Fredshavn

AARHUS
UNIVERSITET

DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Tel.: +45 8715 0000
E-mail: dce@au.dk
<http://dce.au.dk>

Er ministeren enig med Valerius Geist, professor ved Faculty of Environmental Design på Universitetet i Calgary i Canada, når denne ifølge Søndagsavisen siger, at når de totalfredede ulve erfarer, at menneskene ikke gør dem noget, så bliver det farligt, og at angreb særligt vil vær rettet mod børn og svagelige? (Spm. nr. S 1509).

DCE har i et tidligere notat henvist til en meget omfattende rapport fra det norske naturinstitut, NINA fra 2002 med titlen: "The fear of wolves: A review of wolfs attacks on humans" som det absolut mest omfattende review omkring denne problemstilling. Rapporten er skrevet af i alt 18 forfattere, der har beskæftiget sig med ulve i Norge, Sverige, Finland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Spanien, Italien og Schweiz. Rapporten er derudover baseret på bidrag fra ikke mindre end 93 forskere fra Europa, Asien og Nordamerika. Konklusionen er, at ulveangreb på mennesker i dag sker meget sjældent i almindelighed og i Europa endnu mere sjældent. Historisk set har ulve dræbt mennesker, men enten har det været rabiessmittede ulve, eller tilfælde, hvor den eneste mulige fødekilde for ulvene har været husdyr, som er forsøgt beskyttet. Tyskland har siden 2008 været erklæret rabiesfri, og i dag er der stigende bestande af hjortedyr, som også i Danmark vil være ulvens foretrukne fødeemne.

Valerius Geist, der henvises til i spørgsmålet, har primært beskæftiget sig med hjortedyr og ikke ulve, og han har ikke bidraget til ovennævnte review. Heller ingen af de publicerede kilder om ulve, som DCE har kendskab til, omtaler de tilfælde Valerius Geist angiver, ligesom han heller ikke optræder i, eller er refereret til i den videnskabelige litteratur, der beskæftiger sig med emnet.

DCE er i besiddelse af udtalelser fra to af Europas førende ulveforskere, J.D.C. Linnell fra Norge og Luigi Boitani fra Italien, der begge er deltagere i "The Large Carnivore Initiative for Europe". Linnell stod bag ovennævnte review fra 2002 om ulveangreb på mennesker, og Boitani er forfatter til "Action Plan for the conservation of the wolves (*Canis lupus*) in Europe" (2000), og er sammen med David Mech fra Nordamerika hovededitor på bogen: "Wolves: Behavior, Ecology, and Conservation" (2003). Ingen af de to eksperter kan underbygge de udtalelser Valerius Geist har fremført.

På baggrund af ekspertudsagn og det gennemgåede kildemateriale har DCE således ingen kendskab til dokumenterede udsagn om ulveangreb på specifikt børn og svage personer. DCE kan derfor ikke betragte Valerius Geists udsagn som fagligt underbyggede omkring denne problemstilling.

DCE har heller ikke kendskab til undersøgelser, der kan dokumentere, at rådyr vil blive fordrevet af ulve som angivet af Valerius Geist. Ulve kan sagtens trives i kultiverede landskaber, hvilket jo kan ses i både Tyskland og Polen, og iagttages en ulv på en mark, er det kun udtryk for helt normal adfærd for ulve i et Europæisk landskab.

Der er dog ingen tvivl om at aggressive ulve og ulve, der ikke er sky udgør en potentiel risiko for mennesker. Dette samme gør sig i øvrigt gældende for alle vilde dyr i forholdet til mennesker, og denne problemstilling skal selvfølgelig indgå i en kommende forvaltningsplan.

Så længe man sørger for at ulvene forbliver sky og holdes i en bestandsmæssig/fødemæssig tilstand, hvor der ikke er grund til at opsøge mennesker, kan ulve ikke betragtes som farlige for mennesker. Dette kan opnås ved at:

1. Være opmærksom på, at der ikke er flere ulve, end at de alle nemt kan finde føde i naturen – langt fra mennesker
2. Man aktivt og hurtigt fjerner enkeltindivider, der udviser tegn på tilvænnning til mennesker.
3. Man oplyser befolkningen om, at man ikke skal opsøge endsige fodre ulve af nysgerrighed eller misforstået omsorg, da dette netop vil fremme en tilvænnning til mennesker.
4. Man i forbindelse med regulering efter Habitatdirektivets bestemmelser selektivt fjerner ulve i de områder, hvor der på trods af afværgeforanstaltninger fortsat er risiko for tilvænnning overfor husdyr eller mennesker.